

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	17.08.2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Laura Liisa Mölder
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25231750861
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 266 lg 2 p 1 – § 22 lg 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX (XXX)

Põhja Ringkonnaprokuratuur menetleb kriminaalasja nr 25231750861, milles alustati menetlust 19.03.2025 ning XXXt kahtlustatakse KarS § 266 lg 2 p 1 – § 22 lg 2, 3 järgi.

XXX, 06.03.2025 kella 15.05–15.20 vahelisel ajal, kihutas temale kuuluva kassi kättesaamise eesmärgil tuulutusasendis oleva akna avamise teel kohtueelses menetluses tuvastamata meesterahva tungima valdaja XXX teadmata ja tema tahte vastaselt Tallinnas XXX asuvasse XXXle kuuluvasse korterisse. Korter on XXX igapäevane elukoht, kus asuvad ka tema isiklikud asjad. Akna jõuga avamise teel XXX kahjustas akna avamissüsteemi.

Seega pani XXX oma tahtliku tegevusega toime valdaja tahte vastaselt elamiseks kasutatavasse ruumi tungimisele kihutamise ning sellele teole füüsilise kaasabi osutamise, s.o. KarS § 266 lg 2 p 1 – § 22 lg 2, 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo.

Kohtueelses menetluses on tuvastatud, et XXX kass läks kaduma ning sattus MTÜ Catshelp püügipuuri. Sealt edasi läks kass XXX ja MTÜ vahel sõlmitud suulise kokkuleppe alusel XXX hoolde, kuni omaniku välja ilmumiseni. Kui XXX oma otsitud kassi fotodelt ära tundis (kass on ka kiibitud), soovis ta kassi tagasi saada, kuid ajutine hooldaja XXX keeldus kassi tagastamast. Viimane tegi ka vale postituse sotsiaalmeediasse, et jätta kahtlustatavale mulje, et kass ei ole enam tema käes ja on kadunud, et ta rohkem kassi tagasi ei küsiks. Kirjeldatud asjaolud on tõendatud kannatanute XXXa ja XXXa ning kahtlustatava XXX ütlustega. Asitõendi vaatlusprotokollist nähtub, et 06.03.2025 helistas XXX politseisse ja uuris, milline karistus järgneb, kui ta tungib korterisse, kus viibib tema kass ja ta soovib kassi sealt ära tuua. Ta lisas, et on valmis selle riski võtma, sest tal ei jää midagi muud üle, kui talle keeldutakse tema kassi tagastamast. Videosalvestiste vaatlustest nähtub, et sündmuskohale on tulnud XXXle kuuluva autoga ning akna juures on tegutsemas näha kahte meesterahvast. Kahtlustatavana antud ütlustest nähtub ühtlasi, et XXX avas korteri akna, kuid korterisse siseneda ta ei julenud, mistõttu ta otsis tänavalt meesterahva, kes oli kange alkoholipudeli eest valmis korterisse sisenema ja tema kassi sealt ära tooma. Sedasi on kirjeldatuga tõendamist leidnud, et XXX kihutas tuvastamata isikut korterisse sisenema ning osutas akna avamise teel selleks kaasabi, st kuriteo toimepanemine kahtlustatava poolt on tõendamist leidnud.

Olles tutvunud kriminaalasja materjalidega leiab prokurör, et käesoleval juhul esinevad KrMS § 202 lg-tes 1 ja 7 sätestatud eeldused menetluse lõpetamiseks avaliku menetlushuvi puudumise korral ja kuna isiku süü pole suur. KarS § 266 lg 2 p 1 näeb sanktsiooni alammäärana ette rahalise karistuse. KrMS § 202 lg 1 raames mõeldakse isiku teosüüd karistusseadustiku mõttes, st vaadatakse üksnes konkreetset kuritegu, mitte isikut või tema varasemat käitumist, ning erinevaid preventsioone. Arvesse võetakse isiku teopanust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning

seadusandja poolt sätestatud karistust. Eelnevad kaalutlused ei võimalda teha järeldust, et XXX süü oleks suur.

Isiku süü suuruse hindamisel tuleb arvesse võtta, et XXX on lisaks üksikasjalike ütluste andmisele olnud ise ka ühenduses häirekeskusega enne teo toimepanemist, millest nähtub samuti tema teo motiiv – saada tagasi temale kuuluv kass ning valmidus võtta vastutus oma teo eest. Sellest saab järeldada, et ta on teinud kriminaalmenetlusest vajalikud järeldused. Kahtlustatava poolt kahju vabatahtlikult hüvitamisele asumise tõsine soov on KarS § 57 alusel karistust kergendavaks asjaoluks. XXX käitumises puuduvad KarS §-s 58 sätestatud raskendavad asjaolud. Eeltoodut tervikuna arvesse võttes leiab prokurör, et kahtlustatava süü ei ole antud juhul suur.

Prokuröri hinnangul puudub käesolevas kriminaalasjas ka avalik menetlushuvi, mis takistaks menetluse lõpetamist KrMS § 202 alusel. Avalikku menetlushuvi seostatakse enamjaolt materiaalses karistusõiguses sätestatud karistamise eesmärkidega, s.o üld- ja eripreventiivsete kaalutlustega. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtudes tuleb märkida, et XXXI ei ole kehtivaid kriminaal- ega ka väärtekaristusi ja tema suhtes puuduvad teised pooleliolevad kriminaalmenetlused. Avalik menetlushuvi on olemas siis, kui üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on isiku karistamine vajalik. Eeltoodud asjaolusid XXX puhul tuvastatud ei ole ning temale etteheidetav tegu ei ole olemuselt selline, mis riivab ulatuslikult ja intensiivselt üldsuse õiglustunnet ja puudutab laiemat õigussubjektide ringi. Antud juhul ei ole alust arvata, et karistamisest loobumine võib tingida kahtlustatava poolt kuritegude toimepanemise jätkamise.

Tulenevalt üld- ja eripreventiivsetest kaalutlustest ei ole alati kriminaalkaristuse kohaldamine vajalik. Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokurööridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõeldukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama seda, et karistusõiguslikud sanktsioonid säilitaksid oma *ultima ratio* iseloomu ja oleksid seega tõlgendatavad karistamise eesmärkide valduses, ning tagama, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt pannakse kuriteoga tekitatud hüvitamata kahjude ja tasumata menetluskulude puhul süüdlasele alati kohustus need tasuda. Akna tuulutusasendist avamisega sai korteri aken kahjustada. Kannatanu XXX esitas tsiviilhagi summas 902,80 eurot kogu akna väljavahetamiseks. Kahtlustatav on korduvalt pakkunud kannatanule hüvitada akna parandamise kulud ning korraldada ka akna parandamine. Selleks on ta võtnud hinnapakkumisi erinevatelt ettevõtetelt, kes kinnitavad, et akent saab parandada ning akna remondi maksumus jääb alla 200 euro (OÜ Aknavennad esialgne hinnapakkumine 135-185 eurot, Aknatohter esialgne hinnapakkumine 120-150 eurot + km). Kannatanu on kahtlustatava ja viimase kaitsja pakutud lahendustest keeldunud. 05.08.2026 palus prokurör kannatanul esitada tõendid tekitatud kahju kohta. 14.08.2026 esitas kannatanu XXX 2 hinnapakkumist: 130,20 eurot akna suluse parandamiseks (OÜ Koduaken) ja 571,24 eurot akna vahetamiseks (Glasaken). Arvestades eeltoodud hinnapakkumisi akna paranduseks, leiab prokurör, et mõistlik summa kahju hüvitamiseks on 152,50 eurot (aritmeetiline keskmine: $((135+185)/2 + ((120+150)/2 + 24\%) + 130,20)/3$). Selles summas on XXX valmis ka kannatanule kahju hüvitama. KrMS § 202 lg 2 alusel määrab prokuratuur XXXle lisakohustusena rahalise kohustusena 475 euro maksmise riigituludesse.

Prokuröri hinnangul on täidetud KrMS § 202 lg 7 eeldused kriminaalasja lõpetamiseks. Prokurör leiab, et kahtlustatava mõjutamiseks ning seadusekuulekusele suunamiseks tuleb eelistada seadusega ettenähtud muid mõjutusvahendeid ning kriminaalmenetlus kuulub lõpetamisele KrMS § 202 alusel. XXX võtab kriminaalmenetluse lõpetamisega endale kohustuse hüvitada kannatanule XXX tekitatud kahju summas 152,50 eurot ning tasuda riigituludesse kindel summa 475 eurot viie kuu jooksul alates määruse allkirjastamisest.

Eeltoodu ei välista menetluse uuendamist, kui XXX ei täida temale määratud kohustusi ja/või kui ta jätkab kuritegude toimepanemist.

Juhindudes KrMS § 202 lg 7 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25231750861 menetlus.
2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: XXXI on kohustus:
 - 2.1. KrMS § 202 lg 2 p 1 järgi **hüvitada kuriteoga tekitatud kahju 152,50 eurot**, mis tasuda kannatanu XXX arveldusarvele nr XXX (XXX). Tähtajaks määrata KrMS § 202 lg 3 alusel 5 kuud alates kriminaalmenetluse lõpetamisest, s.o **17.01.2027** (k.a).
 - 2.2. KrMS § 202 lg 2 p 2 alusel **maksta kindel summa 475 eurot riigituludesse**. Kohustuse täitmise tähtajaks on 5 kuud, s.o **17.01.2027** (k.a).
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei kohaldata.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: video ja -helisalvestised DVD-/CD-del jätta kriminaalasja materjalide juurde.
5. Riiklikus sõrmejälgede registris ja riiklikus DNA-registris sisalduvate andmete kustutamine: andmeid ei kogutud.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kahtlustatavale ja tema kaitsjale on määrus antud üle allkirjastamisel; kannatanutele XXX ja XXX.
8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.
9. Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Laura Liisa Mölder
abiprokurör

Mina, XXX, olen kätte saanud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia, olen kriminaalmenetluse lõpetamisega ja mulle määratud kohustusega nõus. Mulle on selgitatud, et kriminaalmenetluse toimik jääb Põhja Ringkonnaprokuratuuri kuni kohustuste täitmiseni. Olen teadlik, et mulle pandud kohustuste täitmata jätmise korral uuendab prokurör KrMS § 202 lg 6 alusel kriminaalmenetluse.

(nimi, kuupäev ja allkiri)